

VEERTIEN jaar intussen werkt Constant Bushiri voor de Damiaanactie in Congo. Eerst als verpleger in een afgelegen gebied, een typische lepraard. Sinds 2002 superviseert hij de werking van de Damiaanactie in Kinshasa, de hoofdstad die wel zeven miljoen inwoners telt. „Meerlaatsheid komt hier in de stad minder voor, jaarlijks slechts een veertigtal nieuwe gevallen. Anders is het gesteld met tuberculose. Een vijfde van de jaarlijks bijna honderdduizend patiënten in Congo, woont hier.”

Constant volgt de behandeling van de zieken in de verschillende gezondheidscentra waar de Damiaanactie actief is. Dat doet hij met een buitengewone inzet. Ontbreekt één van de patiënten op het appèl, dan zet hij meteen de zoektocht in. Zo gebeurde het ook met Junior. Toen de jongen twee maanden na het begin van zijn behandeling in november 2005 niet meer kwam opdagen in het gezondheidscentrum van Saint-Pierre, haalde Constant heel Kinshasa ondersteboven om zijn verloren schaap terug te vinden. Tussen de twee ontstond een heel bijzondere band.

Brahim

Samen spelen ze de hoofdrol in een promotiefilmje ter ondersteuning van de campagne van de Damiaanactie. Een uitzonderlijk verhaal, dat deze week in tal van scholen het hart van jonge mensen beroert. En ook de erg populaire rapper Brahim bleek niet ongevoelig voor het werk van de organisatie die de naam draagt van De Grootste Belg. Brahim trok zelf naar Kin en roept vandaag met een nieuwe song het grote publiek op tot solidariteit met lepra- en tbc-patiënten in het Zuiden. U hoorde het vast al op de radio, of zag de reclamespot op tv.

We ontmoeten Constant en Junior twee dagen na hun aankomst

‘Ik ben weer iemand’

Lieve Wouters

Een straatkind met lepra in een godvergeten uithoek van de wereld. Een jaar geleden nog maar was Junior Losangania ervan overtuigd dat hij niet lang meer te leven had.

Vandaag staat de jongeman – die nog nooit een school van de binnenkant had gezien – voor volle klassen te getuigen over zijn ziekte en over ‘papa Constant’ die hem redde van een gewisse dood.

in België. Hoewel het veertien graden is en de zon schijnt, bibberen beide bijna uit hun vel. Junior is zestien, maar ziet er amper twaalf uit. „Van ontbering”, legt Constant uit.

Zijn vader heeft Junior nooit gekend en zijn moeder liet de zorg voor hem na enkele jaren over aan haar jongere zus. Toen haar gezin zelf in financiële moeilijkheden kwam en Junior – godbetert – beschuldigd werd van hekserij, werd hij naar de kerk gebracht en toevertrouwd aan de plaatselijke pastor.

Na een tijdje houdt hij het er zelf voor bekeken. Hij heeft straatkinderen leren kennen die er blijkbaar in slagen op eigen houtje te overleven. Vanaf dan werkt Junior als drager bij een magazijn. In ruil voor 1 dollar mag hij onder bewaking op het terrein vóór het magazijn slapen. Van vijf uur 's ochtends tot vijf uur 's avonds zwoegt hij met pakken levensmiddelen en verdient zo eerlijk de kost, zo'n 4 dollar per dag.

Dan wordt de jongen ziek. Eerst gewoon vlekken. Met zalfjes probeert hij zichzelf te genezen, maar

het wordt alleen maar erger. Junior verliest kracht in de handen en kan bijna niet meer werken. Een monsterlijke buil boven zijn rechteroog bevestigt in de ogen van velen het feit dat de jongen behekst is. Gelukkig krijgt hij nu en dan iets van edelmoedige ‘mama’ die hem looft om zijn eerlijkheid en beleefdheid.

Monster

In het gezondheidscentrum wordt een behandeling gestart, maar Junior wordt van de markt verjaagd en verliest zijn plaatsje bij het magazijn. Er zit niets anders op dan zich bij tientallen andere straatkinderen te voegen vijf kilometer verderop bij de rivier Kalamu. Te ver om nog dagelijks naar het centrum te trekken voor zijn medicijnen.

„Ik wilde niet sterven, maar wist dat het niet lang meer zou duren”, blikt Junior terug. „Tot mijn verbazing zag ik op een dag papa Constant aankomen. Hij zei dat hij me zocht. Ik dacht dat het Mozes was.” Voor Junior was de gebeur-

tenis van Bijbelse allure. Dat er toch nog iemand op deze aardkluut zich om hem bekommerde en hem kwam halen!

Constant pikt in: „Junior was er heel slecht aan toe. Hij had al twee maand geen medicijnen meer gehad. We brachten hem terug naar het centrum, trokken zijn vuile kleren uit en verzorgden zijn wonden. We verschaften hem een woonst bij een pleegmoeder. Hij sliep er weliswaar buiten, maar kreeg dagelijks een warme maaltijd. En omdat het vlakbij mij thuis was, bezocht ik hem dagelijks vóór ik me naar het werk begaf. Ik controleerde of hij te eten had gekregen en gaf hem zijn medicijnen.”

In april kwam een Belgische delegatie van de Damiaanactie naar Kinshasa om de campagnefilm te draaien. Junior was toen alweer een beetje op krachten en verhuisde naar het bureau van de organisatie, waar hij een eigen kamertje kreeg. De buil boven zijn oog werd met plastische chirurgie verwijderd. Niemand noemt de jongen nu nog een ‘monster’. Maar wat is zijn toekomst? „Ik zou

graag studeren”, droomt Junior hardop. Constant: „Momenteel leert Junior thuis rekenen. Of hij ooit zal kunnen schrijven? Zijn handen zijn verkrampd en hij heeft er nauwelijks gevoel in. Eerst moeten er dus nog een aantal operaties gebeuren. Daarna kan hij maar beter meteen een vak leren, denk ik.”

‘s Weekends woont Junior bij ‘papa Constant’, die zelf zes kinderen heeft. Constants toewijding voor de jongen kent werkelijk geen grenzen. „Aanvankelijk hielden we hem redelijk strak, omdat we meenden dat hij misschien zou willen terugkeren naar het straatleven. Maar het klikt goed tussen ons. Junior is erg intelligent.” Dat blijkt, heel ons gesprek verloopt in het Frans, een taal die Junior zichzelf geleerd heeft door zijn contacten op de markt.

Straatkind

De jongen heeft een boodschap voor zijn Belgische leeftijdgenoten: „Voor mij is het een groot plezier om hier te mogen komen getuigen. Ik voel me opnieuw iemand, ben geen straatkind meer dat voor niemand waarde heeft. Daarom wil ik iedereen bedanken en vragen ook andere straatkinderen in Congo te helpen.”

Nu de stabiliteit stilaan terugkeert in het onmetelijke land, kan aan de toekomst worden gedacht. De strijd tegen lepra en tbc wordt duchtig opgevoerd. Het afgelopen decennium steeg het budget van de Damiaanactie in Congo tot het tienvoudige. Vooral co-infecties tbc-aids vormen een grote uitdaging en moeten dringend het hoofd worden geboden. De duizenden straatkinderen in de miljoenenstad Kinshasa vormen een gevaarlijke broeihaard voor tbc-besmettingen. Ze slapen met tientallen bij elkaar zondere enige vorm van beschutting en hebben verder weinig mogelijkheid om hun persoonlijke hygiëne te verzorgen.

Hij werd ‘monster’ genoemd en behandeld als een heks, maar toen nam de Damiaanactie hem onder de vleugels. Nu knokt Junior samen met Brahim. © Jean Platteau